

tidig vil ordningen betyde en opkvalificering af de mennesker, der arbejder i fødevarer virksomhederne.

Ved beretningen blev regeringen af et flertal i Folketinget pålagt at fremlægge forslag til indførelse af et næringsbrev til etablering og drift af fødevarerforretning og virksomhed omfattet af restaurationsloven samt om inddragelse af næringsbrev, såfremt der konstateres væsentlige overtrædelser af gældende lovgivning.

Af beretningen fremgår det, at flertallet lægger vægt på, at de berørte organisationer, som bl.a. har været i deputation i udvalget, inddrages i det videre arbejde med at udforme ordningen. I overensstemmelse hermed har der været afholdt en række møder med de berørte organisationer, som har haft lejlighed til at fremkomme med deres synspunkter. Lovforslaget bygger herpå.

1.3. Gældende ret

Der er tale om et nyt lovforslag, der skal supplere de særlovgivninger om skat og afgifter, fødevarer, arbejdsmiljøforhold og brandsikkerhed, som allerede er gældende. For så vidt angår restaurationsdrift henvises til det samtidigt fremsatte lovforslag til ændring af restaurationsloven.

Lovforslaget berører ikke de gældende regler. Forslaget skal derimod supplere dem, således at gentagne, væsentlige overtrædelser heraf – udover de sanktioner, der allerede efter den gældende lovgivning kan pålægges af de administrerende og kontrollerende særmyndigheder – skal kunne føre til, at den ansvarlige, dvs. indehaveren af et næringsbrev, kan fratages retten til at drive fødevarer virksomhed – enten helt eller for et forretningssted.

2.1. Lovforslagets indhold

Lovforslaget omfatter selvstændig erhvervs virksomhed med detailsalg af fødevarer. Engros- og producentledet indgår således ikke i lovforslaget, da virksomheder, der beskæftiger sig hermed, er underlagt anden kontrol, ligesom de relevante opgaver i disse led som den altovervejende hovedregel varetages af faguddannede personer.

Organisationerne har påpeget, at forslaget ikke må få strukturel betydning for virksomhedernes interne organisering. Ved udformningen af forslaget er dette moment derfor tillagt betydelig vægt.

2.2. Hovedpunkterne i lovforslaget

a. Hvem er omfattet af ordningen

Lovforslaget omfatter selvstændig erhvervs virksomhed med detailsalg af fødevarer. Forslaget undtager dog virksomheder, der ikke er momsregistreret samt offentlige institutioner. Det betyder, at alle fødevarerbutikker, der sælger for mere end 50.000 kr. pr. år, og som derfor skal være momsregistreret, er omfattet. Restaurationsvirksomhed er ikke omfattet af nærværende lovforslag, men af det samtidigt fremsatte forslag til ændring af restaurationsloven. Nærværende lovforslag omfatter derfor heller ikke forretningssteder, hvortil der er udstedt næringsbrev i henhold til lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Der har været rejst spørgsmål om, hvorvidt offentlige institutioner, bl.a. ud fra et konkurrencemæssigt hensyn, burde være omfattet af lovforlagene om næringsbrev for derved at stille private og offentlige virksomheder ens.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter kommunalfuldmagtsreglerne må kommuner og amtskommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel drive hverken fødevarer- eller restaurationsvirksomhed. Det fremgår af det svar indenrigs- og sundhedsministeren afgav på spørgsmål S 4447, stillet den 22. august 2003, hvori det hedder:

»Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune lovligt kan drive restaurationsvirksomhed, er ikke reguleret i den skrevne lovgivning. Spørgsmålet skal derfor afgøres efter almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler.

Det er antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at en kommune efter disse grundsætninger som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel kan drive handel, håndværk, industri og finansiel virksomhed. Som udgangspunkt kan en kommune derfor ikke drive restaurationsvirksomhed.

Denne afgrænsning beror på principielle overvejelser om, hvilke opgaver der hører under henholdsvis den offentlige og den private sektor. Herudover beror afgrænsningen på hensynet til lige konkurrence på erhvervs markedet, til at undgå indgreb i de markeds mekanismer, der regulerer erhvervslivet, samt hensynet til kommunens økonomi. Endvidere er kommunestyret ikke opbygget med henblik på at producere og afsætte varer og tjenesteydelser på et marked, men derimod med henblik på varetagelse af fællesskabsopgaver for et lokalsamfund.

Det er imidlertid antaget i de kommunale tilsynsmyndigheders praksis og i den juridiske litteratur, at